

VENSTRES GJENNOMSLAG I BUDSJETTFORHANDLINGER 2013-2017

OPPDATERT ETTER AVTALE OM RNB 2017

[Beløpene er i bokførte kroner. Mange av tiltakene har et betydelig større økonomisk omfang når de er fullt ut gjennomført og får helårsvirking. Dette gjelder bl.a. studieplasser, stipendiatstillinger, gratis kjernetid i barnehage m.m. Enkelte (svært få) tiltak er gjengitt flere ganger under ulike overskrifter]

1. KLIMA OG MILJØ

(7,75 mrd. kr.)

A) MILJØVENNLIG SAMFERDSEL (samlet økt innsats = 4,62 mrd. kroner)

- Jernbanevedlikehold økt med 1,6 mrd. kr.
(250 mill. nysaldering 2013, 400 mill. NB 2014, 380 mill. NB 2015, 150 mill. NB 2016, 20 mill. (Sør- og Vestlandet RNB 2016), 400 mill. NB 2017).
- Jernbaneinvesteringer/planlegging – InterCity, Bratsbergbanen m.m. styrket med 935 mill. kr.
(100 mill. NB 2014, 122 mill. NB 2015, 275 mill. NB 2016, 430 mill. NB 2017, 8 mill. RNB 2017)
- Redusert pris på månedskort, NSB = 146,4 mill. kr.
(20 prosent reduksjon i områder uten takstsamarbeid fra 1.10. 2016 (NB 2016), 105 mill. ytterligere utvidelse NB 2017)
- Plan for to timers på fjerntogstrekningene Oslo-Bergen, Oslo-Trondheim, og en vurdering av de andre fjernstrekningene Oslo-Stockholm, Trondheim-Bodø og Oslo-Gøteborg.
(NB 2017)
- Ny belønningsordning, gang- og sykkelveier = 217,5 mill. kr.
(10 mill., RNB 2014, 75 mill. i NB 2015, 10 mill. i RNB 2015 og 100 mill. i NB 2016, 22,5 mill. NB 2017)
- Sykkelhotell, Heggedal Stasjon = 2 mill.
(RNB 2017)
- Belønningsordningen for kollektivtransport i storbyene og bymiljøavtaler styrket med 1131 mill. kr.
(65 mill. RNB 2014, 325 mill. NB 2015, 275 mill. NB 2016, 466 mill. NB 2017)
- Styrking av Transnova/Enovas program for miljøvennlig samferdsel (El/hydrogen) med 404 mill. kr.
(40 mill. NB 2014, 10 mill. RNB 2014 og 50 mill. NB 2015, 304 mill. NB 2017)
- Tilskudd til overføring av gods fra vei til sjø = 52 mill. kr.
(52 mill. NB 2017)
- Skredsikring, fylkesveier = 131 mill. kr.
(75 mill. NB 2016, 56 mill. NB 2017)

B) TEKNOLOGI OG FORSKNING (samlet økt innsats = 510 mill. kroner)

- Forskning klima/miljø og bærekraft = 130 mill. kr.
(Klima- og miljøforskning: 25 mill. NB 2015, 10 mill. RNB 2015 og 20 mill. NB 2016, Marin forsking 15 mill. NB 2015, 20 mill. NB 2016 og 39 mill. NB 2017), Cicero forskningsformidling 1 mill. RNB 2017)
- Miljøteknologiordningen, Innovasjon Norge styrket med 330 mill. kr.
(30 mill. NB 2014, 100 mill. NB 2015, 20 mill. RNB 2015, 40 mill. NB 2016, 40 mill. RNB 2016 og 100 mill. NB 2017)
- Bioøkonomistrategi, Innovasjon Norge styrket med 50 mill. kr.
(NB 2017)
- Etablering av Fornybar AS.
Statlig investeringsselskap i ny miljøvennlig teknologi og ny fornybar energi med investeringskapital på 20 mrd. kr.
(NB 2016)

C) KLASSISK NATURVERN (samlet økt innsats = 1207,6 mill. kr)

- Skogvern = 335 mill. kr.
(210 mill. NB 2015, 75 mill. NB 2016 og 50 mill. NB 2017)
- Tiltak for å bevare villaks = 245,5 mill. kr.
(10 mill. NB 2014, 5 mill. RNB 2014, 70 mill. (kalking + Driva) NB 2015, 82,5 mill. (inkl. 20 mill. i tiltak mot lakselus) NB 2016) og økt kontroll av oppdrettsanlegg 10 mill. NB 2016, 63 mill. NB 2017, Genbank villaks Hardangerfjorden 4 mill. RNB 2017), Tanavassdragets fiskeforvaltning 1 mill. RNB 2017)
- Miljøovervåkning = 90 mill. kr.
(25 mill. NB 2015, 10 mill. RNB 2015, 20 mill. NB 2016, 35 mill. NB 2017)
- Marin forsøpling = 65 mill. kr.
(10 mill. NB 2015, 15 mill. NB 2016, 20 mill. NB 2017, 20 mill. RNB 2017)
- Opprydning Sandefjord Havn = 35 mill. kr.
(NB 2016)
- Naturmangfold, truede arter m.m. = 98,75 mill. kr.
(5 mill. NB 2014, 20 mill. NB 2015, 5 mill. RNB 2015, 25 mill. NB 2016, 43,75 mill. NB 2017)
- Andre naturverntiltak = 216,8 mill. kr.
(Nye nasjonalparker 5 mill. (NB 2016), Tiltak i verneområder 40 mill. (5 mill. NB 2014, 15 mill. NB 2016, 20 mill. NB 2017), Friluftstiltak 47,5 mill. (20 mill. NB 2016, 27,5 mill. NB 2017), Mareano 10 mill. (5 mill. NB 2016, 5 mill. NB 2017), Våtmarksentre/sjøfuglsentre 2 mill. (NB 2015), Flom og skredssikring 45 mill. (20 mill. NB 2015, 20 mill. NB 2017, 5 mill. RNB 2017), Atomavfall, Kjeller 30 mill. (10 mill. NB 2016, 20 mill. NB 2017), Restaurering av myr 13,3 mill. (NB 2017), Villrein 6 mill. (NB 2017), Sjøfugl 1 mill. (NB 2017), Norwegian Blue Forest Network 3 mill. (NB 2017), Opprydning Kvina (gruveslam m.m.) 8 mill. (RNB 2017), Bergmannsparken Malm 0,5 mill. (RNB 2017), Bærekraftsfestivalen Hurdal 0,5 (RNB 2017), Friluftstiltak skjærgården Møre og Romsdal 5 mill. (RNB 2017)).
- Kulturminnevern, fartøyvern, verdensarv m.m. = 121,6 mill. kr.
(Kulturminnevern og kulturlandskap 79,1 (5,6 mill. NB 2014, 15 mill. NB 2015, 13 mill. NB 2016, 45,5 mill. NB 2017), Verdensarv (Vega m.m.) 10 mill. (NB 2016), Fartøyvern 18 mill. (5 mill. RNB 2014, 5 mill. NB 2015, 3 mill. NB 2016, 5 mill. NB 2017), Museumsdrift Fortidsminneforeningen 5 mill. (NB 2017), Tekniske og industrielle kulturminner 5 mill. (NB 2017), Gjenreisingsbyen Steinkjer 0,5 mill.

(RNB 2017), Elverum folkehøyskoles historiske bygg 2 mill. (RNB 2017), Verdensarv Geiranger 2 mill. (RNB 2017))

D) ANDRE MILJØ- OG KLIMATILTAK (samlet økt innsats (inkl. bistand) = 1411,5 mill. kr)

- Ny vrakpantordning varebiler, bobiler, båter, motorsykler m.m. = 300 mill. kr.
(NB 2017)
- Økt støtte til miljø- og friluftsorganisasjoner = 29 mill. kr.
(5 mill. NB 2014, 18,5 mill. NB 2015, 5 mill. NB 2016 og 0,5 mill. RNB 2016)
- ENOVA – tilskuddsordning til ENØK-tiltak i husholdningene = 40 mill. kr.
(NB 2015)
- Difi – grønne anskaffelser = 15 mill. kr.
(NB 2017)
- Miljømerking = 2,5 mill. kr.
(NB 2017)
- Miljødirektoratet = 30 mill. kr.
(NB 2017)
- Belønningsordning for utslippskutt i kommunene = 150 mill. kr.
(100 mill. NB 2016, 50 mill. NB 2017)
- Internasjonal klimainnsats/klima- og miljøbistand = 845 mill. kr.
(200 mill. Det grønne klimafondet NB 2015, Bistand, klima og skogsatsing 150 mill., internasjonale miljøprosesser og bærekraftig utvikling 170 mill. og fornybar energi 200 mill. NB 2016, klima og skogsatsing 75 mill. NB 2017, Naturkriminalitet 25 mill. NB 2017, Fornybar energi 25 mill. NB 2017)

2. GRØNT SKATTESKIFTE

(9,2 mrd. kr.)

A) ØKTE MILJØAVGIFTER (samlet økte avgifter = 6,5 mrd. kroner)

- Økt mineraloljeavgift = 600 mill. kr.
(Økt med 52 øre NB 2014)
- Økt el-avgift = 1.575 mill. kr.
(Økt med 0,5 øre/kWh NB 2014, 1 øre NB 2015, 0,5 øre RNB 2015* og 1,5 øre NB 2016)
- Økt CO2-avgift innenriks lufttransport = 155 mill. kr.
(NB 2015)
- Avgift på flyreiser = 1.000 mill. kr.
(80 kr. per reise fra norske flyplasser NB 2016)
- Økt CO2- og NOX-komponent i engangsavgiften for biler = 2.220 mill. kr.
(1,39 mrd. NB 2016, 830 mill. NB 2017)
- Økt vektårsavgift, tyngre kjøretøy og ikke-ladbare hybridbiler = 255 mill. kr.
(200 mill. NB 2015, 55 mill. NB 2017)

- Vegbruksavgift og CO₂-avgift, bensin og autodiesel (som følge av vedtak om biodrivstoff) = 61 mill. kr.
(RNB 2015)
- Vegbruksavgift naturgass og LPG = 42 mill. kr.
(NB 2015 og RNB 2016)
- Redusert sats, skattefri km-godtgjørelse = 364 mill. kr.
(204 mill. NB 2016, 160 mill. NB 2017)
- Økt nedre grense for reisefradrag = 185 mill. kr.
(1000 kr NB 2014 og 1.000 kr NB 2015)
- Økt avgift på HFK, PFK og NOX = 62 mill. kr.
(NB 2015, NB 2016 og NB 2017)
- Økt smøreolje og svovelavgift = 21 mill. kr.
(NB 2016)
- Innføre en flat/lik CO₂-avgift (fra 2018)
(NB 2017)
- CO₂-fond for næringslivet (fra RNB 2017)
(NB 2017)

B) REDUSERTE SKATTER/AVGIFTER PÅ MILJØTILTAK (samlet reduserte skatter/avgifter = 2,7 mrd. kroner)

- Lavere engangsavgift og CO₂-avgift plug-in-hybridbiler = 366 mill. kr.
(NB 2015)
- Fjerne veibruksavgift på biodiesel og økt omsetningspåbudet for biodrivstoff = 317 mill. kr.
(NB 2015)
- Økte avskrivingssatser for lastebiler, vogntog og busser (fører til raskere utskifting) = 46 mill. kr.
(NB 2015, NB 2017)
- Redusert vekt- og effektkomponent engangsavgiften = 1.920 mill. kr.
(1,39 mrd. NB 2016, 530 mill. NB 2017)
- Momsfritak, leasing av el-bil og el-batterier = 47 mill. kr.
(NB 2014)
- Beholde avgiftsfritak for spillolje (som samles inn) = 62 mill. kr.
(NB 2014)
- Fritak for årsavgift og omregistreringsavgift for el-biler (fra 2018)
(NB 2017)

* Delvis kompensasjon for bortfall av miljøavgift på poser som ble vedtatt i NB 2015, men som ble opphevet ifbm RNB 2015.

3. SKOLE, UTDANNING OG FORSKNING

(3,1 mrd. kr.)

- 361 nye stipendiatstillinger, hvorav 100 til nye universitet, 10 øremerket UiS og 1 til høyskolen i Molde = 386,3 mill. kr.
(100 i NB 2014 = 93 mill., 100 i NB 2015 (hvorav 50 til nye universitet) = 112,2 mill. og 100 i NB 2016 (hvorav 50 til nye universitet) = 116,7 mill., 50 nye i NB 2017 = 60 mill., 10 nye til UiS og 1 til Høyskolen i Molde = 4,4 mill. i RNB 2017)
- Basisfinansieringen av UH-sektoren styrket med 190,5 mill. kr., hvorav 15 mill. øremerket nye institutt og 7 mill. til Center for Cyber and Information Security (Gjøvik).
(65 mill. i RNB 2014, hvorav 15 mill. øremerket nye institutt, 54 mill. i NB 2015 og 7 mill. til Center for Cyber and Information Security i NB 2016, 44,5 mill. NB 2017 og 20 mill. til rehabilitering av bygg UiO RNB 2017)
- 700 flere studentboliger årlig (+ 300 flere som engangsøkning i 2017) = 57,1 mill. kr.
(500 flere i NB 2015 = 28,5 mill., 200 flere i RNB 2015 = 11,5 mill. og 300 flere (engangsøkning) i NB 2017 = 17,1 mill.)
- 2.200 flere studieplasser, hvorav 1050 innen IKT og helsefag og 200 øremerket Sør- og Vestlandet = 125,4 mill. kr.
(500 flere i RNB 2015 = 27,2 mill., 550 nye, hvorav 100 innen IKT i NB 2016 = 34,7 mill. og 400 nye hvorav 200 innen IKT og helsefag og 200 på Sør- og Vestlandet i RNB 2016) = 23,7 mill., 500 flere NB 2017 = 28,5 mill., 250 innen IKT RNB 2017 = 10,4 mill.)
- Etterutdanning/kompetanseløft ufaglært undervisningspersonell med 250 mill. kr.
(50 mill. i NB 2015 og 100 mill. i NB 2016, 100 mill. i NB 2017)
- Økt lærlingtilskudd med totalt 15.000 per. kontrakt (totalt 285 mill. kr. per år)
(4.000 kr i NB 2015, 2.500 kr. i RNB 2015, 2.500 kr. NB 2016, 2.500 kr. i RNB 2016 og 2.500 kr. i NB 2017 og 1.000 kr i RNB 2017)
- Økt lærertetthet 1.-4. trinn = 980 mill. [PRIMÆRT KRF-INITIATIV]
(200 mill. i NB 2015, 320 mill. i NB 2016, 460 mill. i NB 2017)
- 11. måneders studiestøtte
(første økning/uke utbetales i mai 2017)
- Ettergi siste års studielån for lærerstudenter som fullfører 5-årig utdanningsløp på normert tid.
(NB 2017)
- Fjernet studieavgift for utenlandske studenter = 80,5 mill. kr.
(NB 2015)
- Tiltak for å bedre studenters psykiske helse = 5 mill. kr.
(NB 2016)
- Økt forskningsbevilgningene med 493,5 mill. kroner
(Næringsrettet forskning: Forny 2020/TTO/BiA/FoU-kontrakter = 140 mill. (25 mill. NB 2015, 25 mill. RNB 2015, 40 mill. NB 2016, 30 mill. RNB 2016 og 20 mill. i NB 2017), Klima- og miljøforskning = 55 mill. (25 mill. NB 2015, 10 mill. RNB 2015 og 20 mill. NB 2016), Marin forskning = 48,5 mill. (15 mill. NB 2015 og 20 mill. NB 2016 og 13,5 mill. NB 2017), Landbruksforskning = 63 mill. (31 mill. NB 2014 (inkl. 1 mill. til Bioforsk) og 32 mill. NB 2015), og annen forskning = 187 mill. (167 mill. nysalderingen 2014 og 20 mill. NB 2016))

- Folkehøyskoler = 44,2 mill. kroner
(22,7 mill. + 11,5 (10 mnd. studiestøtte) i NB 2015, 10,0 mill. i RNB 2016)
- Studieforbund = 40 mill. kr.
(NB 2015)
- IKT-tiltak i grunnopplæringen = 10 mill. kr.
(NB 2017)
- Koding i skolen = 10 mill. kr.
(RNB 2017)
- Diverse (mindre) utdannings-tiltak = 153,6 mill. kr.
(Høgskolesenteret i Kristiansund 3 mill. (NB 2014), 4 mill. (NB 2016) og 1,2 mill. (RNB 2017), Fagskoler 15 mill. (5 mill. NB 2016, 10 mill. NB 2017), First Scandinavia Bodø 2,5 mill. (RNB 2015), 2,5 mill. (NB 2016) og 2,4 mill. (NB 2017), Vitenparken Campus Ås 3 mill. (NB 2016), Oslo Steinerskole 2 mill. (RNB 2015) og 2,1 mill. (NB 2016), Sogn jord- og hagebruksskole 5 mill. (NB 2015), Sameskolen i Hattfjelldal 3,3 mill. (RNB 2016), læringsmiljø 10 mill. (NB 2014), og kapitaltilskudd til friskoler 10 mill. (NB 2014) og 10 mill. (NB 2015), Globalskolen 12 mill. (NB 2017), Mære landbrukskole 1 mill. (NB 2017), Landslinjer i skiskyting Stryn og friidrett Steinkjer 1,9 mill. (NB 2017), redusert egenandel UWC-studenter 3,2 mill. (NB 2017), Senter for krisepsykologi flyttes til UiB 10 mill. (NB 2017) og elevkurs for elever med hørselshemmning 1 mill. (NB 2017), NOKUT 10 mill. (RNB 2017), Logistikkutdanning Alta VGS 0,6 mill. (RNB 2017), Nasjonalt kompetansesenter for vann og avløpsinfrastruktur, NMBU Ås 2,5 mill. (RNB 2017, Franske skolen i Oslo 5 mill. (RNB 2017), Veksthuset UiO 4 mill. RNB 2017))
- Gi den enkelte skole/kommune frihet til å organisere leksehjelpsordning etter eget behov.
(NB 2014/NB2015)

4. BARNEHAGER OG SFO

(839 mill. kr.)

- Gratis kjernetid (20 timer/uke) i barnehager for alle 3-, 4- og 5-åringar i lavinntektsfamilier (inntektsgrense = 450.000 kroner) = 81,4 mill. kr.
(4- og 5-åringar i NB 2015 (51 mill.), 3-åringar i NB 2016 (24 mill.), økt inntektsgrense til 450.000 i RNB 2017 (6,4 mill.))
- Differensiert oppholdsbetaling i barnehage. Billigere for alle med (husholdnings)inntekt under 486.700 (1.1.2016). = 86,5 mill. kr.
(NB 2015. Pris skal ikke overstige 6 pst. av inntekt.)
- Gratis barnehage for 4 og 5-åringar i asylmottak = 42,2 mill. kr.
(NB 2015)
- Flere barnehageplasser og mer fleksibelt opptak = 382 mill. kr. [PRIMÆRT KRF-INITIATIV]
(175 mill. i RNB 2014 og 207 mill. i NB 2015)
- Flere barnehagelærere = 172 mill. kr. [PRIMÆRT KRF-INITIATIV]
(NB 2017. Helårseffekt = 413 mill.)
- Svømmeopplæring i barnehagene = 35 mill. kr.
(10 mill. i NB 2015, 15 mill. i NB 2016 og 10 mill. i NB 2017)
- Utvidet forsøk med gratis deltidsplass i SFO = 20 mill. kr.
(Utvides til skoler i Drammen, Stavanger, Trondheim og flere i Oslo (NB 2016))

- Forsøk med gratis barnehage og SFO = 20 mill. kr.
(Forsøk i Skedsmo kommune, NB 2017)

5. NÆRING **(2,1 mrd. kr.)**

- 3 nye såkornfond á 300 mill. hvorav ett i Agder/Telemark og ett eget for IKT-næringer på 250 mill. = 258 mill. kr.
(2 nye NB 2015, 1 nytt (Agder/Telemark) NB 2016, og 1 nytt (IKT) NB 2017)
- Pre-såkornfondordning = 40 mill. kr.
(RNB 2015)
- Økt forskningsbevilgningene med 493,5 mill. kr.
(Næringsrettet forskning: Forny 2020/TTO/FoU-kontrakter = 140 mill., Klima- og miljøforskning = 55 mill., Marin forskning = 48,3 mill., Landbruksforskning = 63 mill. og annen forskning = 187 mill.))
- Styrket SIVAs inkubatorprogram = 43 mill. kr.
(10,0 mill. kr. NB 2014, 8,0 mill. kr. NB 2015, 10 mill. kr. RNB 2016 og 15 mill. NB 2017)
- Bredbåndsutbygging = 180 mill. kr.
(60 mill. kr. NB 2015, 75 mill. kr. NB 2016 og 45 mill. kr. NB 2017)
- Bedre sosiale rettigheter, selvstendig næringsdrivende, (omsorgs- og pleiepenger, sykepenger og pensjonssparing) = 105,5 mill. kr.
(Omsorgs- og pleiepenger 9,5 mill. NB 2015, sykepenger 16 mill. RNB 2017 og pensjonssparing 80 mill. RNB 2017)
- Velferdsteknologi = 30 mill. kr.
(NB 2015)
- Reiseliv = 20 mill. kr.
(NB 2015)
- Mechatronic Innovation Lab = 50 mill. kr.
(20 mill. NB 2016, 30 mill. 2017)
- Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene = 10 mill. kr.
(NB 2016)
- Trebasert innovasjonsprogram = 19,5 mill. kr.
(NB 2016)
- Bedre permitteringsregler for fiskeindustrien 38 mill. kr.
(NB 2014)
- Utvide programmet for klyngeutvikling til også å omfatte helseklynger = 10 mill. kr.
(NB 2017)
- Videreføre skattefritak for investeringstilskudd = 12 mill. kr.
(NB 2017)

- Næringsrettede midler/bedriftsrettede lånene- og tilskuddsordninger i distriktene = 130 mill. kr.
(70 mill. NB 2016 og 60 mill. NB 2017)
- Miljøteknologiordningen, Innovasjon Norge styrket med 330 mill. kr.
(30 mill. NB 2014, 100 mill. NB 2015, 20 mill. RNB 2015, 40 mill. NB 2016, 40 mill. RNB 2016 og 100 mill. NB 2017)
- Skatteinsentivordning for langsiktige investeringer i oppstartsselskap (aka KapitalFunn-ordning) = 330 mill. kr
(RNB 2017)
- Gunstigere opsjonsbeskatning for små, nyetablerte selskap
(Varslet i RNB 2017, kommer ifbm NB 2018)
- Skattereform med redusert selskapsskatt
(NB 2017)
- Etablering av Regelrådet (NB 2014/NB2015)
(NB 2014/NB2015)

6. TILTAK MOT FATTIGDOM

(3,3 mrd. kr.)

A) MÅLRETTEDE TILTAK MOT BARNEFATTIGDOM (samlet økt innsats = 647,6 mill.)

- Gratis kjernetid (20 timer/uke) i barnehager for alle 3-, 4- og 5-åringar i lavinntektsfamilier (inntektsgrense = 450.000 kroner) = 81,4 mill. kr.
(4- og 5-åringar i NB 2015 (51 mill.), 3-åringar i NB 2016 (24 mill.), økt inntektsgrense til 450.000 i RNB 2017 (6,4 mill.))
- Differensiert oppholdsbetaling i barnehage. Billigere for alle med (husholdnings)inntekt under 486.700 (1.1.2016). = 86,5 mill. kr.
(NB 2015. Pris skal ikke overstige 6 pst. av inntekt.)
- Gratis barnehage for 4 og 5-åringar i asylmottak = 42,2 mill. kr.
(NB 2015)
- Utvidet forsøk med gratis deltidsplass i SFO = 20 mill. kr.
(Utvides til skoler i Drammen, Stavanger, Trondheim og flere i Oslo (NB 2016))
- Forsøk med gratis barnehage og SFO = 20 mill. kr.
(Forsøk i Skedsmo kommune, NB 2017)
- Flere stillinger i skolehelsetjenesten og helsestasjoner = 320 mill. kr.
(70 mill. NB 2015, 100 mill. NB 2016 og 150 mill. NB 2017)
- Tilskuddsordning mot barnefattigdom = 70 mill. kr.
(20 mill. NB 2015, 10 mill. NB 2016, 15 mill. NB 2017 og 25 mill. RNB 2017)
- Ferietiltak for vanskeligstilte barn = 5 mill. kr.
(2 mill. NB 2015 og 3 mill. NB 2016)
- Tilskuddsordning for barn i storbyer = 2,5 mill. kr.
(RNB 2017)

B) TILTAK FOR VANSKELIGSTILTE I ARBEIDSLIVET (samlet økt innsats = 170,9 mill. kroner)

- Basiskompetanse i arbeidslivet = 2 mill. kr.
(RNB 2015)
- 500 flere ordinære arbeidsmarkedstiltaksplasser = 26 mill. kr.
(RNB 2015)
- 500 flere tiltaksplasser for personer med nedsatt arbeidsevne = 59 mill. kr.
(NB 2015)
- 500 flere plasser for varig tilrettelagt arbeid (VTA) = 63,1 mill. kr
(200 plasser, 16,8 mill. NB 2015 og 300 plasser, 46,3 mill. NB 2017)
- Tiltak for vanskeligstilte grupper i arbeidslivet = 5 mill. kr.
(NB 2016)
- Tiltak for personer med nedsatt funksjonsevne = 9,8 mill. kr.
(NB 2015)
- Sosialt entreprenørskap 5,0 mill. kr
(NB 2014)
- Way Back 1,0 mill. kr
(NB 2017)

C) RUS OG PSYKIATRI (samlet økt innsats = 172,3 mill. kroner)

- Rustiltak, frivillige org. = 20 mill. kr.
(NB 2014)
- Tilbud til barn av rusmisbrukere = 15 mill. kr.
(NB 2014)
- Kompasset (lavterskeltilbud bar og unge fra alkoholiserte hjem) = 14 mill. kr.
(9 mill. NB 2015 og 5 mill. NB 2016)
- Møtestedet, Kirkens Bymisjon (kafétilbud til rusmisbrukere mm) = 2 mill. kr.
(RNB 2017)
- Ettervern rus og psykisk helse = 2 mill. kr.
(NB 2015)
- Frivillig arbeid rus og psykisk helse = 45 mill. kr.
(30 mill. NB 2015 og 15 mill. NB 2016)
- Oppsökende behandlingsteam psykisk syke = 10 mill. kr.
(NB 2015)
- Fontenehus (arbeidsfellesskap for mennesker med psykisk sykdom) = 18,5 mill. kr.
(10 mill. NB 2015, 7,5 mill. NB 2016 og 1 mill. NB 2017)

- Psykisk helse i kommunene = 26 mill. kr.
(16 mill. NB 2014 og 10 mill. NB 2016)
- Psykisk helse i skolen = 19,8 mill. kr.
(16 mill. NB 2014 og 10 mill. NB 2016)

D) BARNEVERN M.M. (samlet økt innsats = 207 mill. kroner)

- Styrking av det kommunale barnevernet = 55 mill. kr.
(10 mill. NB 2015, 30 mill. NB 2016 og 15 mill. NB 2017)
- Barnevernet i Oslo = 10 mill. kr.
(NB 2015)
- Fylkesnemndene for barnevern = 10 mill. kr.
(NB 2015)
- Tilskudd til Forandringsfabrikken (barnevern) = 6 mill. kr.
(2 mill. NB 2015 og 4 mill. NB 2016)
- Rekruttering av fosterhjem m.m. = 50 mill. kr. [PRIMÆR KRF-INITIATIV]
(45 mill. NB 2015 og 5 mill. NB 2016)
- Familievernet = 76 mill. kr.
(25 mill. NB 2015, 14 mill. NB 2016 og 37 mill. NB 2017)

E) ASYLSØKERE, INTEGRERING M.M. (samlet økt innsats = 365,2 mill. kroner)

- Bemannning og barnefaglig kompetanse, enslige mindreårige asylsøkere = 70 mill. kr.
(50 mill. NB 2016, 20 mill. NB 2017)
- Aktivitetstilbud barn i asylmottak = 14 mill. kr.
(4 mill. NB 2015 og 10 mill. NB 2016)
- Opplæring av enslige asylsøkere i omsorgssenter = 35,5 mill. kr.
(NB 2016)
- Mottaksplasser enslige mindreårige asylsøkere = 4,7 mill. kr.
(NB 2015)
- Enslige mindreårige asylsøkere – integreringstilskudd = 120 mill. kr.
(NB 2014)
- Enslige mindreårige asylsøkere – Tilskudd til kommuner = 20 mill. kr.
(RNB 2017)
- Fri rettshjelp, asylsaker 2,0
(NB 2015)
- UDI – raskere saksbehandling familiegjenforening = 5 mill. kr.
(RNB 2015)

- Tilskudd til overnattingstilbud og humanitære tiltak, jobbsøkere m.m. = 33,3 mill. kr.
(10 mill. NB 2014, 10,3 mill. NB 2015 og 10 mill. NB 2016)
- Integreringsprosjekt i mottak i regi av frivillige org. = 30 mill. kr.
(NB 2016)
- Diverse tilskudd til integreringstiltak/organisasjoner = 30,75 mill. kr.
(Caritas 1 mill. RNB 2014 og 1 mill. NB 2016, Mirasenteret 1 mill. NB 2015, Fargespill Bergen 2 mill. RNB 2016, 2 mill. NB 2017, Melahuset/Melafestivalen 5 mill. RNB 2015, 2,5 mill. NB 2016, 2 mill. RNB 2016 og 2 mill. NB 2017, Minotek 1,25 mill. NB 2017, Samora 1 mill. NB 2017 og tilskudd til frivillige org. integrering m.m. 5 mill. NB 2016, SOS Barnebyer SAMMEN 2 mill. RNB 2017, Norskopplæring TV2-skolen 3 mill. RNB 2017))

F) ANDRE TILTAK (samlet økt innsats (inkl. skattelette) = 1.731 mill. kroner)

- Økt minstefradrag og redusert trinnskatt, trinn 1 (skattelette til laveste inntekter) = 1.375 mill. kr.
(625 mill. NB 2015 og 750 mill. NB 2016)
- Økt forsørgerfradrag, enslige forsørgere med 2.000 kr. = 50 mill. kr.
(NB 2016)
- Økt minstepensjon med 8.000 kr. årlig fra enslige alderspensjonister og med 1.000 kr. årlig for gifte og samboende pensjonister = 183 mill. kr. [PRIMÆRT KRF-INITIATIV]
(4.000 kr, 82 mill. NB 2016, 4.000 kr, 76 mill. NB 2017, 25 mill. RNB 2017)
- Statens barnehus (tilbud til barn og ungdom i forb. med vold og seksuelle overgrep) = 110 mill. kr. [PRIMÆRT KRF-INITIATIV]
(25 mill. NB 2015, 5 mill. RNB 2015, 40 mill. NB 2016, 5 mill. RNB 2016 og 35 mill. NB 2017)
- Rettshjelptiltak = 11,5 mill. kr.
(10 mill. NB 2016, 1,5 mill. NB 2017)
- Gjenåpne Au-Pairsenteret = 1,5 mill. kr.
(RNB 2017)

7. KULTUR

(354,3 mill. kr.)

A) PRESSE/MEDIER (samlet økt innsats = 100,8 mill. kroner)

- Pressestøtte = 91,5 mill. kr.
(26,5 mill. NB 2014, 50 mill. NB 2015, 5 mill. NB 2016 og 10 mill. NB 2017)
- Samiske aviser = 6,1 mill. kr.
(4,1 mill. NB 2015 og 2 mill. NB 2016)
- Nynorsk avissenter, Førde = 2,7 mill. kr.
(2,2 mill. NB 2015, 0,5 mill. NB 2017)
- Nynorsk pressekontor = 0,5 mill. kr.

(NB 2017)

- O-moms for medier (inklusive digitale). Utvides til all digital journalistikk fra RNB 2017.
(NB 2014 og NB 2017)

B) IDRETT (samlet økt innsats = 127,2 mill. kroner)

- Sjakk-OL, Tromsø = 12,0
(RNB 2014)
- Momskompensasjon, idrettsanlegg = 75,4 mill. kr.
(48 mill. nysaldering 2014 og 27,4 mill. NB 2015)
- Tilskuddsordning for utgifter til politi ved idrettsarr. for barn og unge = 2,5 mill. kr.
(NB 2016)
- Tilskudd til internasjonale sykkelritt i Norge = 5 mill. kr.
(NB 2016)
- X Games = 26 mill. kr.
(8 mill. RNB 2016 og 18 mill. RNB 2017)
- Ressurssenter for egenorganisert idrett = 2 mill. kr.
(RNB 2017)
- Sykkelvelodrom, Asker = 4,3 mill. kr.
(NB 2017)

C) KUNST, LITTERATUR OG SCENE (samlet økt innsats = 126,3 mill. kroner)

- Kunstnerstipend = 35,9 mill. kr.
(15 mill. NB 2014, 8,9 mill. NB 2016 og 12 mill. (inkl. 4 mill. til kunstnerassistentordning) NB 2017.)
- Scenekunst = 7,9 mill. kr.
(NB 2014)
- Innkjøpsordning litteratur for barn = 5 mil. Kr.
(NB 2015)
- Litteraturhus = 7 mill. kr.
(NB 2015)
- Litteraturformål (Norsk kulturfond) = 7,5 mill. kr.
(NB 2016)
- Tilskudd til diverse kultur- og kunsttiltak og institusjoner = 63,0 mill. kr.
(Olav H. Hauge-senteret 1,5 mill. (NB 2014), Orgel, Nidarosdomen 6 mill. (RNB 2014), Måloyradsenteret 2 mill. (RNB 2015), Melahuset 5 mill. (RNB 2015) 2,5 mill. (NB 2016), 2 mill. (RNB 2016), Skeivt Arkiv, UiB 5 mill. (NB 2016), New Nordic Films, Haugesund 0,4 mill. (NB 2015) Filmfestivalen Haugesund 1 mill. (RNB 2017), Saemien Sitje 3 mill. (NB 2015), Museumspedagog, Kunstmuseet i Namsos 1 mill. (NB 2016), Kristiansund kyrkje, kunst og kulturfestival 1,5 mill. (NB 2016), Teaterhuset Avant Garden, Trondheim 2,5 mill. (NB 2016) og Hordaland Teater 2,5 mill. (NB 2016), Nynorsk kultursenter Vinje 1,2 mill. (NB 2017), landsmansluttinga av nynorskkommunar 0,3 mill. (NB 2017), Ruija kvenmuseum 3,5 mill. (NB 2017), Norsk vassdrags og

industristadmuseum Odda 3 mill. (NB 2017), Maihaugen Scene 6 mill. (NB 2017), Skuespiller- og dansealliansen 6 mill. (NB 2017), Murbyen Oslo 2 mill. (NB 2017) og frivillige org. 2 mill. (RNB 2014), Digital Nynorsk Lesehest 0,8 mill. (RNB 2017, Dialogbyen Lillehammer/Nansen Fredssenter 1 mill. (RNB 2017), Vadsø Restored 1 mill. (RNB 2017), Hordaland Teater 1 mill. (RNB 2017), Studium Actoris Østfold 0,3 mill. (RNB 2017))

8. KOMMUNEØKONOMI

(1,75 mrd. kr.)

- Ressurskrevende tjenester = 501 mill. kr.
(281 mill. NB 2014 og 220 mill. NB 2015)
- Enslige mindreårige asylsøkere – integreringstilskudd = 120 mill. kr.
(NB 2014)
- Økt frie midler til kommunene = 100 mill. kr.
(RNB 2015)
- Kompetansehevingstiltak omsorgsyrker i sammenslårte kommuner = 15 mill. kr.
(RNB 2017)
- Tapskompensasjon, fylkeskommuner = 170 mill. kr.
(60 mill. NB 2015, 10 mill. RNB 2015, 60 mill. NB 2016 og 40 mill. NB 2017)
- Videreføre skatteoppkreverfunksjonen i kommunene = 207,5 mill. kr.
(NB 2015)
- Regionale utviklingsmidler = 254,2 mill. kr.
(54,2 mill. NB 2016 og 200 mill. NB 2017)
- Psykisk helse i kommunene = 26 mill. kr.
(16 mill. NB 2014 og 10 mill. NB 2016)
- Styrking av det kommunale barnevernet = 55 mill. kr.
(10 mill. NB 2015, 30 mill. NB 2016 og 15 mill. NB 2017)
- Interregprogrammet = 5 mill. kr.
(NB 2017)
- Kommunalt vedlikehold, Sør- og Vestlandet = 150 mill. kr.
(RNB 2016)
- Belønningsordning for utslippskutt i kommunene = 100 mill. kr.
(NB 2016)
- Kommunale fiskerihavner = 40 mill. kr. [PRIMÆRT KRF-INITIATIV]
(NB 2016)

9. ANDRE VIKTIGE SATSINGER/GJENNOMSLAG

(4,27 mrd. kr.)

- Økt bistand = 4 mrd. kr.
(281,5 mill. NB 2014, 451,7 mill. NB 2015, 2,5 mrd. NB 2016, 36,8 mill. RNB 2016 og 700 mill. NB 2017)
- 500 flere kvoteflyktninger = 58,2 mill. kr. (netto)

(NB 2015)

- Økt adopsjonsstøtte til 1G = 6 mill. kr.
(NB 2015)
- Dyrepoliti, 1 ny enhet i Rogaland 3,9 mill. kr.
(NB 2016)
- Nytt tinghus Drammen 5,8 mill. kr.
(Prosjektering NB 2017)
- Økt grense for avgiftsfri import til 350 kroner
(NB 2015)
- Styrke Arbeidstilsynets innsats knyttet til varsling = 5 mill. kr.
(NB 2016)
- Tilskudd til utjevning av overføringstariff = 10 mill. kr.
(NB 2017)
- Skattetiltak frivillige org. = 70 mill. kr.
(Økt fradrag for gaver til frivillige org. 15 mill. (NB 2014), 5 mill. (NB 2015), 5 mill. (NB 2016) og 5 mill. (NB 2017). Heve grensen for lønnsoppgaveplikt i frivillige org. 6 mill. (NB 2015) og 10 mill. (NB 2016), Øke grensen for frivillige orgs. betaling av arbeidsgiveravgift 8 mill. (NB 2015), 8 mill. (NB 2016) og 8 mill. (NB 2017))
- Diverse (folke)helsetiltak = 66,6 mill. kr.
(Pollenvarsling 2 mill. (RNB 2014), rekruttering av blodgivere 1 mill. (NB 2015) og 2 mill. (NB 2016), etablering av flere sex og samfunn-sentre 5 mill. (NB 2015), Stiftelsen organdonasjon 1 mill. (RNB 2015), Drikkevann 3 mill. (NB 2016), Kommunal rehabilitering (nasjonalt forsøk), Askim 5 mill. (NB 2016), Diabetes 2 mill. (NB 2016), Soppkontroll 2 mill. (NB 2016), Folkehelseaksjon sykkel-vm Bergen 1 mill. (RNB 2016), regionalt senter for helseinnovasjon- og samhandling, Kristiansund 4 mill. (2 mill. RNB 2016, 2 mill. RNB 2017), Valdres medisinske senter 1 mill. (NB 2017) Luftambulanse Innlandet 10 mill. (NB 2017), utvidet TT-ordning for brukere med særlig behov 22,6 mill. (NB 2017)), Kreftforskning 5 mill. (RNB 2017))
- Diverse mindre tilskudd, org. m.m. = 45,3 mill. kr.
(Oslo Freedom Forum 1 mill. (RNB 2014), 0,5 mill. (RNB 2015) og 2 mill. (NB 2016), Raftostiftelsen 2 mill. (NB 2015), Longyearbyen selvstyre 2 mill. (NB 2017), Likestillingssentre 2 mill. (NB 2016) og 2 mill. (NB 2017), Tilskuddsordning til arbeid mot vold i nære relasjoner 2,5 mill. (NB 2015), frivillige org. kriminalomsorg 2 mill. (NB 2015), Det frivillige skyttervesen 1,7 mill. (NB 2015) og 0,5 mill. (NB 2016), Hestesenter 1,5 mill. (RNB 2015), 1,5 mill. (NB 2016) og 1,5 mill. (NB 2017), Sett sjøbein 2 mill. (NB 2016), Dyrevernorganisasjoner 0,6 mill. (NB 2016) og 0,5 mill. (NB 2017), d.div. landbruksorganisasjoner 5 mill. (NB 2016), grunnstøtte barne- og ungdomsorg. 10 mill. (NB 2017), Hell Arena 0,5 mill. (RNB 2017), Prosjektering nytt vannverk Ringebu 2 mill. (RNB 2017), Norsk Hydrogenforum 1 mill. (RNB 2017), Den norske Burmakomiteen 2,5 mill. (RNB 2017))